

Централната и локалната власт се на различни бранови должини за сопственоста на државното градежно земјиште и за зголемување на процентите кои по основа на ДДВ и персоналниот данок на доход се издвојуваат од народната благајна. Државата, наспроти укажувањата на меѓународната заедница, никако не сака на општините да им го препушти управувањето со земјиштето. Иста е состојбата и со Данокот на додадена вредност и со персоналеот. Кај централната власт нема расположение за зголемување на постојните три проценти ДДВ и персонален данок на 5,5 отсто, односно од 30 до 50 отсто колку што бара локалната власт.

Од Министерството за финансии објаснуваат дека во оваа фаза на општините ќе им се префрлаат пари од централниот буџет, за исполнување на основните функции во образованието, културата и во социјалата, како и дополнителни пари за плати за вработените.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

Дефинитивниот список колку општини се целосно подготвени да го преземат од државата менаџирањето со парите во образованието, во културата и во социјалата ќе биде позната дури по 15 јули, откако локалните управи ќе ги достават финансиските извештаи за второто тромесечие од работењето и откако ќе ги поднесат апликациите до централната власт.

Се проценува дека во моментот 30

ФИСКАЛНИОТ ТЕСТ ТРЕБА ДА ГО ПОЛОЖАТ ГРАДОНАЧАЛНИЦИТЕ НЕ ЗАРАДИ ИМИЏОТ НА ОПШТИНИТЕ И ДРЖАВАТА, ТУКУ ЗАРАДИ ГРАЃАНИТЕ, ПОРАЧА АНДРЕЈ ПЕТРОВ

ОПШТИНИТЕ "НА ПОДГОТВЕНИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕТО И

КРИТЕРИУМИ

општини се целосно подготвени од државата да го преземат менаџирањето со парите во овие сфери. Од вкупно 85 локални самоуправи, во основните технички предуслови не напредувале 20 општини. За другите 35 постојат реални шанси најдоцна за една година да се поправат и да ги исполнат условите пропишани за влез во втората фаза од децентрализацијата.

Фискалната децентрализација на општините ќе им донесе поголеми одговорности во областа на образованието, социјалата и културата. Општините ќе бидат задолжени да ги исплатуваат платите и другите месечни надоместоци за вработените во овие области, за што ќе добиваат блок-дотации од државата.

Од десетте скопски општини само три не се подготвени за втората фаза од децентрализацијата, која официјално почна вчера. Најбогатата Општина Центар, најсиромашната Шуто Оризари и Општината Карпош нема да аплицираат за влез во втората фаза, фискалната децентрализација, бидејќи не ги исполнуваат сите услови, односно кадровски и софтверски не се добро подготвени. Општините кои се подготвени од денес можат да аплицираат во Министерството за финансии, каде Комисијата за децентрализација ќе ги разгледува нивните понуди. Градоначалникот на Општина Карпош, Андреј Петров, вели дека Општината не е подготвена за вто-

ВЕЛЕС ПРИМЕР ЗА ФИСКАЛНА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА

Министерот за локална самоуправа, Абдираман Мемети, деновиве го посети Велес и со градоначалникот на Општината, Аце Коцевски, разговараше за спроведувањето на втората фаза од фискалната децентрализација и за подготовките за имплементација на Законот за рамномерен регионален развој.

"Општина Велес прва поднесе апликација за влез во втората фаза на фискалната децентрализација. Ние сме подготвени, иако има уште отворени прашања, особено во областа на образованието. На овој план очекуваме централната власт да понуди решенија за сите прашања кои беа отворени на средбата меѓу ЗЕЛС и Владата", потенцираше градоначалникот Коцевски.

"Она што го видов во Општина Велес ме охрабрува. Општината има постигнато високи стандарди во извршувањето на функциите и може да послужи како општина модел во спроведувањето на децентрализацијата", изјави министерот Мемети. Тој нагласи дека првиот ден апликација за влез во втората фаза од фискалната децентрализација освен Велес, поднеле уште четири општини, и тоа Гевгелија, Охрид, Сопиште и Рачиново.

рата фаза, бидејќи ѝ недостасува само еден поен во рангирањето кое во изминатиов период го правеше Министерството за локална самоуправа. Карпош има 85 поени, а за втората фаза се потребни повеќе од 86.

"Имаме поен помалку поради долговите кои ги наследивме. Ние сме меѓу водечките општини и ги исполнуваме сите други критериуми", објаснува Петров.

За разлика од овие општини, во Општина Гази Баба велат дека едвај чекаат да почне втората фаза, бидејќи се подготвени и кадровски и софтверски. Слично е расположението и во Опш-

преминат во втората фаза а на другите ќе им биде укажано каде треба да се коригираат. Наш интерес е, можеби повеќе отколку на општините, колку што може побрзо да ги исполнат критериумите за фискална децентрализација. Кај Владата има огромно расположение работите да одат брзо, а процесот да заврши во наредните од 5 до 7 месеци. Но, тоа не зависи само од нас, туку од тоа колку и другата страна ќе си ги заврши работите", изјави премиерот Никола Груевски.

Тој додаде дека за голем дел од проблемите на кои укажал ЗЕЛС можат

БАРАЊА

Андреј Петров, во име на Заедницата на единиците на локалната самоуправа, по средбата со премиерот Груевски, рече дека фискалниот тест треба да го положат повеќе градоначалници, и тоа не само заради имиџот на општините и на државата, туку заради граѓаните. Тој потврди дека отворен проблем е управувањето со градежното земјиште.

"Владата нека го продава земјиштето, но бараме на општините да им се вратат барем дооформените парцели. Ќе почекаме на ефектите од новините во данокот на имот и комуналните такси, а ако ги нема, тогаш ќе притиснеме за поголем ДДВ. Според препораките на Советот на Европа, персоналеџот треба да биде изворен приход на општината, а не на државата", потенцира Петров.

Општинските челници стравуваат дека е можно да се предизвикаат киксови и да се пролонгира исплатата на платите за наставниците, библиотекарите, воспитувачите. Но, ова не е сè. Најновото мерење на финансиската стабилност кое подразбира исполнување на повеќе ригорозни критериуми, меѓу другото, чисти финансиски салда и редовни позитивни извештаи, ќе биде готово по кварталниот отчет на општините. Во ребалансираниот буџет наменските дотации се трансферираат во блок дотации. Потоа со буџетски циркулар општините треба да бидат известени колку пари ќе добиваат. Тука не смее да има ниту ден доцнење бидејќи ќе биде на штета за децентрализацијата.

Градоначалниците велат дека не би било в ред да биде обвинета локалната власт поради неспособноста на централната власт. Тие велат дека по еднаш направената распределба, парите ќе се слеваат по автоматизам, а нова станица меѓу централната каса и, на пример, образовните и културните институции ќе бидат финансиските одделенија во општините.

"Дури и најнеодговорниот градоначалник не може да ги злоупотреби парите за плати затоа што тие се строго наменски", нагласи градоначалниците. Покрај ова, градоначалниците потенцираат дека децентрализацијата е висок политички критериум на државата за евроатлантските аспирации. Сепак, градоначалниците нагласуваат дека има многу отворени прашања, особено во сферата на образованието каде што има континуиран недостиг од средства. Проблематични се мизерните финансии за одржување на училиштата и за превоз на ученици.

Валандово, Илинден, Велес, Кратово, Кочани, Штип, Јегуновце, Куманово со повеќе од 90 освоени поени за успешност се дел од најдобро рангираните локални самоуправи, кои без проблеми ќе управуваат со финансии во образованието, социјалната заштита, културата. Меѓу најслабите општини кои не успеале да ги исполнат ниту условите од првата фаза се Студеничани, Кавдарци, Зајас, Дебарца, Липково.

ЖИМИ МАЈКА" МЕНАЦИРАЊЕ ВО ВО ЗДРАВСТВОТО

тина Горче Петров.

"Општината Горче Петров ги исполнува сите услови, а вработените ја поминаа специјалната обука. Редовно поднесуваме извештаи до Министерството за финансии, а неодамна го исполнивме и последниот услов за фискалната децентрализација, односно вработивме внатрешен ревизор. Во втората фаза ќе немаме многу ангажмани, ќе бидеме само еден вид благаяници кои ќе им исплатуваат плата на вработените во основните училишта и во градинките. Засега немаме објекти од културата за да се грижиме и за нив", вели градоначалникот Сокол Митровски.

"Од сега сите општини ќе поднесуваат апликации. Оние кои ги исполнуваат критериумите ќе можат веднаш да

да излезат во пресрет, за некои други треба да размислат и да побараат анализи, а има и такви кои не се моментно решливи. Груевски посочи на законот за градба кој бил доставен до ЗЕЛС на мислење.

"Има значително скусување на процедурите за промена на генерални или на детални урбанистички планови. Се воведува правилото молчењето е одбрување. Во иднина има покуси рокови за мислења од општините и од градот во урбанизмот, а доколку поминат, ќе се смета дека е позитивно, одобрено. Значи, никој нема во фиоки да чува предмети, никој никого нема да го заглавува, да го уценува, да го забавува", нагласи премиерот.